

And he plasters it with lime

וסד בסיד -

Overview

¹ Regarding the first set of damagers in our משנה (בור וכו') the משנה writes 'וסד בסיד'.
Regarding the second set of distancing (גפת וכו') it seems that it is not clear whether the גירסא is בסיד or וסד בסיד. Our תוספות offers his opinion.

נראה לרבינו יצחק דבסיפא² נמי גרס וסד בסיד ולא גרס או -

It appears to the ר"י that in the סיפא, the משנה reads וסד בסיד and it does not read בסיד בסיד; או סד בסיד proves this -

דאי גרסינן בסיפא או סד בסיד אם כן תפשוט³ דבריפא וסד בסיד תנן -

For if in the סיפא the גירסא is בסיד, או סד בסיד, we can therefore resolve the query that in the רישא the ruling is בסיד -

מדלא קתני או סד ברישא כמו בסיפא -

Since in the רישא it does not state או סד like it states in the סיפא; rather it states וסד, so what is the query?!

אלא ודאי בסיפא נמי גרס וסד -

Rather in the סיפא we are also גורס, 'וסד' (או סד); therefore the גמרא queries whether it is וסד or או סד in the רישא -

anticipates a difficulty:

והא דפשיטא ליה בגמרא⁴ (לקמן דף יט,א) דבסיפא הוי או סד בסיד⁵ -

– או סד בסיד the ruling is סיפא that in the גמרא it is obvious to the

responds:

היינו משום דאין ההיזק כל כך מרובה שלא יועיל לו סיד⁶ לחודיה:

This is because the damage in the סיפא is not the great, that סיד alone could not prevent it; however the damage in the רישא is greater; therefore we are not certain whether in

¹ The גמרא later on א,יט queries whether this means that we require two things, to distance three טפחים and בסיד or וסד, or only one is required; either distance three טפחים or בסיד. See 'Thinking it over' # 2.

² The סיפא here refers to 'שלישה טפחים וכו' מרחיקין את הגפת וכו'.

³ See footnote # 1.

⁴ The גמרא when attempting to resolve the query whether the ruling in the רישא is וסד or או סד, stated that it must be וסד for if it is או סד, why divide the משנה into two categories (the רישא and the סיפא), since by both of them the rule is וסד, the משנה could have combined all the cases and conclude או סד טפחים. It is apparent that the גמרא assumed that in the סיפא the ruling is או סד (despite that it is written וסד). This presents a difficulty according to the ר"י (see footnote # 5).

⁵ Since (according to the ר"י) the גירסא is בסיד or וסד both in the רישא and the סיפא; why is it that regarding the רישא we are not certain whether וסד means וסד or או סד, but in the סיפא we are certain that וסד means או סד?!

⁶ The היזק in the רישא is from מתונתא (moisture) and the היזק in the סיפא is from הבל (heat).

the רישא we require one or both of the remedies.

Summary

We are גורם both in the רישא and סיפא. The damage in the רישא is greater than in the סיפא.

Thinking it over

1. According to the ר"י we are גורם both in the רישא and the סיפא, בסיד. It turns out according to the query of the גמרא that it is possible that in the רישא the word וסד means 'and', and in the סיפא the word 'וסד' means 'or'. It seems unusual that the same word in the same משנה means two different things!⁷

2. איבעיא להו⁹ references the query later in the גמרא.⁸ The גמרא there⁹ reads; או דילמא או סד בסיד תנן. Is the גמרא asking what is the proper גירסא (in the רישא), or is the גמרא asking how do we understand the גירסא?

⁷ See תורת חיים (לקמן יט,א).

⁸ See footnote # 1.

⁹ יט,א.